

بهای افترا
 نشت اول (مذاکرات مجلسین) ساهاه ۴۰۰ ریال
 نسد دوم (آکس) ۶۰۰
 شماره کامل ۸۰۰

محل اداره
 مجلس شورای ملی
 شماره تلفن ۲۴۴۸۱، ۲۴۴۸۰، ۲۴۴۸۲، ۲۴۴۸۳
 روزنامه یوبه

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

عامل کلیه نوانین مسوبه و مقررات - گزارش کسبوتها - صورت متروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انصابت - آگهی های رسمی - ولائونی

شماره ۲۸۰۶ ۴ شنبه ۷ مهر ماه ۱۳۳۴ سال دهم

شماره مسلسل ۴۴
 دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۴
 صورت مشروح مذاکرات مجلس
 روز پنجشنبه اول مهر ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس جلسات ۲۰ و ۳۰ شهریور
- ۲- تعیین جلسه روزهای آینده مطرح سؤالات
- ۳- بیانات قبل از دستور آقایان: ابلاغانی زاده - دکتر امیر نیرومند و عباسی
- ۴- تقدیم یک فقره سؤال از طرف آقای پورسرتیب
- ۵- اخبار آقای قنات آبادی طبق ماده ۱۱۰ آیین نامه
- ۶- بقیه مذاکرات در گزارش کسبوتها - فرهنگ راجع به ترمیم حقوق معطلین
- ۷- تقدیم یک فقره لایحه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ بوسله آقای وزیر فرهنگ و طرح و تصویب فوریت آن
- ۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه مجلس دو ساعت و ربع پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت

۱- تصویب صورت مجلس جلسات ۲۰ و ۳۰ شهریور

رئیس - صورت غائبین دو جلسه پیش قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

غیبت و دیر آمدگی جلسه ۵ شنبه ۲۰ شهریور ۱۳۳۴

غائبین با اجازه - آقایان: جلیلی، مصعودی، سلطانی، اوردنک، یارافشار، شفیعی، عرب شیبانی، حمیدیه، جائری زاده، بهادری، ابراهیمی، دکتر سید امامی، خاکباز، کریمی، محمود ذوالفقاری، انصعی، معین زاده، حشمتی

بیات ماکو، احمد فرامرزی، امیدسالار، هدی، مصطفی ذوالفقاری، غائبین بی اجازه ۲۰ شهریور آقایان: تربتی، غضنفری، کدیور، سالار بهزادی، سلطان العلماء، مهندس اردبیلی، فرید اراکی، نراقی، دکتر عدل، اریه، امیر احتشامی، امیر تیمور کلانی، دیر آمدگان و زود در رفتگان با اجازه - آقایان: صادق پور شهری ۲۰ دقیقه، بزرگ نیا ۲۰ دقیقه، کاشانی ۵۰ دقیقه، موسوی ۱ ساعت، خلعتبری ۱ ساعت، نقابت ۱ ساعت و پانزده دقیقه، عبدالحمید بغتیار ۱ ساعت و پانزده دقیقه، استفندیاری ۱ ساعت و پنجاه دقیقه، دولت شاهی ۲ ساعت.

دیر آمدگان و زود در رفتگان بی اجازه - آقایان: کاشانیان ۳۰ دقیقه، اعظم زنگنه ۵ دقیقه، غیبت و دیر آمدگی جلسه ۳۰ شهریور ۱۳۳۴
 غائبین با اجازه آقایان: بیات - ماکو، عبدالرحمن فرامرزی، حشمتی، جلیلی، اوردنک، شفیعی، بهادری، ابراهیمی، دکتر سید امامی، خاکباز، محمود ذوالفقاری، مصطفی ذوالفقاری، غائبین بی اجازه - آقایان: تربتی، غضنفری، کدیور، سالار بهزادی، سلطان العلماء، مهندس اردبیلی، فرید اراکی، دکتر عدل، اریه، رئیس - آقای امیدسالار نسبت بصورت مجلس نظری دارید؟
 امیدسالار - در جلسه بیست و هشتم شهریور بنده حاضر بودم نوشته اند غایب با اجازه.
 رئیس - با اجازه نوشته شده.
 امیدسالار - عرض میکنم هر دو جلسه بنده بودم، نوشته اند با اجازه.
 رئیس - اگر هر دو جلسه بودم با اصلاح می شود. آقای قنات آبادی
 قنات آبادی - در جلسه گذشته موقعی که بین بنده و مقام ریاست راجع به موضوع اخبار صحبت بود آن موقعی که مقام ریاست فرمودند که هر وقت گزارش مطرح شود اخبار بکنید بنده عرض کردم که اگر بناست در داخل مجلس هم اختتامی مثل خارج مجلس موجود بیاید بنده حرفی ندارم اما اخبار مقدم بر هر مطلبی است. این قسمت از عرض بنده در صورت مجلس نبود. استعفا دارم کدر صورت مجلس اصلاح شود.
 رئیس - آنچه که گفته شده است اصلاح میشود. آقای شوشتری.
 شوشتری - در هر دو جلسه جناب آقای سلطان العلماء در غائب بی اجازه

نوشته اند ایشان سخت بیمار است. از طرف خود وبا اجازه نمایندگان از درگاه خدا می خواهم شفای عاجلی ایشان عنایت فرماید.
 رئیس - ایشان تقاضای مرخصی کرده اند گفته بکنید بیون هروقت گزارش برسد اصلاح میشود بکنم. هم تقاضای مرخصی کرده اند. آقای دکتر بینا.
 دکتر بینا - بنده در عرض قبل از دستور روز یکشنبه به چه وجه نظر شخصی نداشتم روی کلیات صحبت کرده ام.
 رئیس - مگر کسی گفته است که نظر شخصی داشته اید؟
 دکتر بینا - بله گفته شده و بنده همیشه عرایض کلی است و هیچ وقت در عرایضم سوئ نسبت و نظر شخصی ندارم.
 رئیس - محتاج به تذکر نبود آقای هدی.
 هدی - بنده سؤالی داشتم از آقای وزیر راه راجع به راه سازی که تقدیم میکنم.
 رئیس - بسیار خوب لطف کنید ولی هنوز وارد دستور نشده ایم. آقای صدر زاده.
 صدر زاده - در مذاکرات جلسه یکشنبه چند غلط چاپی دارد که اصلاح میکنم میدهم به تند نویسی.
 رئیس - بسیار خوب دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسات ۲۰ و ۳۰ شهریور تصویب شد.
 (۳) تعیین جلسه روز - های چهارشنبه جهت طرح سؤالات
 رئیس - آقای پورسرتیب.
 پورسرتیب - عرض میکنم مدتی است آقایان نمایندگان سؤالاتی از دولت کرده اند و دولت هم غالباً حاضر است

آقایان نمایندگان هم حاضرند ولی مطرح نشود و این تأخیر در جواب سؤالات سوء تفاهاتی ایجاد میکند و بنده استعفا میکنم که این سؤالات مطرح شود و بیکروز در هفته برای طرح سؤالات تصمیمی داده شود.

رئیس - بنده مکرراً آقایان گفته‌ام که روزی آقایان تصمیم بستانند یعنی هر دو - هفته ای یک روز برای سؤالات بطور قاطع تعیین شود هر ماه دو جلسه. ثبوت ماده داشته باشیم راجع به سؤالات اولانی از طرف آقایان میشود دولت بیایم جواب بدهد حالا آقایان مواظف بفرمایند که شنبه یا چهارشنبه خارج از آن سه روزی که جلسه داریم جلسه فوق العاده داشته باشیم یا هر روز - روزی یک بار اگر آقایان اجازه بفرمایند تا آن روز شنبه باشد (چند نفر از نمایندگان - کشتی باشد) یکشنبه که جلسه داریم و بنده توضیح دادم خارج از سه روزی که جلسه داریم (چند نفر از نمایندگان - دو شنبه باشد) چون دو شنبه عیبت ریشبه داریم کارهای داخلی مجلس اجازه بفرمایند یا شنبه یا شنبه چهارشنبه یا چهارشنبه باشد (چند نفر از نمایندگان - یس روز چهارشنبه باشد یا شنبه یا آقایان وزراء هم اطلاع داده خواهد شد بنا بر این این چهارشنبه جلسه خواهیم داشت برای سؤالات و وقت هم مثل روزهای عادی خواهد بود.

(۳) بیانات قبل از دستور آقایان ایلخانی - زاده - دکتر امیر نیر و مناد عباسی

رئیس - سه نفر از آقایان تقاضای بیانات قبل از دستور کرده اند. آقای ایلخانی زاده ایلخانی زاده استعفا میکنم آقایان نسبت به عیبت بنده متوجه امل را بدولت فرمایند بنده موم آقایان که از بر گرفته کان ملت بوده در این مکان مقصد دور هم گرد آمدیم ملت از زمان انتظارانی دارد که آمل و آرزوهای آنها را بر آورده و گامهای موفری برای ترقی و تعالی ملک و ملت برداریم آقایان بخوبی متوجه اوضاع و احوال پیچیده دنیا هستند که تا اندازه اتحاد و اتفاق در سر نوشت ملتها تأثیر دارد باز گراین مقدمه از موم نمایندگان معترض استعفا دارم بعضی رضای خدا یا کمال صمیمیت و اتحاد کلمه جا اعتراض و خصمی اقلیت یا منفرد هم دور از اکثریت است و دست به دست هم داده برای سعادت ملت که پیش برویم تا با خواست خداوند بزرگ این مجلس هجدهم بتواند کشتی شکسته را با ساحل نجات برساند (نمایندگان - انشاء الله)

چندی است بحث از خیانت و توفیق بگمده اند افسران ارتش شاهنشاهی است که توجیه صبورانه بخود جلب کرده آقایان ضعیف از نظر کیفیت مهم است که چگونه

دشمنان مسلک بیخوده سال است برای از بین بردن استقلال مینهن فریزما آنسی غفلت نمانند زمانی بوسیله پیشواریها می خواهند آذربایجان را از بیکر ایران مجزا سازند یا نهضت منوس جنوب را برای ما درست میکنند و گاهی یک منصر خائن بی وطن را که قطعاً خون ایرانیست در عروقش دمیده است اجاعضرتی غرض قرار داده شخصاً اول ملک استعاضرتی هابوی شاهنشاه محبوب و مقصد ما را هدف کلوه قرار میدهند که چراغ پراغ فرار فرخته شش هزار ساله ما را خاموش سازند و استقلال را حاکمیت ما خاتمه بدهند (صحیح است) آری هدف خائنین به سلطنت درجه اول شخص شاهنشاه است چون میدانند یکسانه ضمن بقا و حافظ استقلال ما شاه است (شوشتری - صحیح است) و ناگزیریم مرض آقایان برسانیم افسران شرافتمند از این پیش آمد بی نهایت متاثر و عصبانی هستند بطوریکه آثار آنرا جزا را بخوبی در قیافه آنها میتوان درک کرد و اطمینان قاطع دارم چنانچه از خیانت این عده مزدور و خابیر بودند خودشان آنها را بسزای اعمال زشتشان میسرانند (ناد علی کریمی - اینها را هم تبرئه میکنند کرمانشاه همین کار را کردند قبول گرفتند و تبرئه کردند) (شوشتری - سلطنت و اعوان و یارانش بهمین منظور بود - آقایان خوب بخاطر دارند در دوره زمامداری آقای ذکتر مصدق مملکت دچار فلاکت و بدبختی قطعی شده بود بنده معتقدم از نظر انحطاط اخلاقی و ترویج بی شرمی و بی ایمانی در مردم مملکت را سدال عقب برده اند ثمرات همان حکومت منوس است که اثراتش چنانچه در پیش در ارتش ظاهر گشته - باور بفرمایند با اندازه حمله منول ایران از دست فاطمی ها و سنجایی زبان و خسارت دیدن آقایان آنها برای از بین بردن ایران نقش داشتند کار کوچکی نبود با سر نوشت مملکت بازی میکردند مگر در روز نامه مطالعه فرمودید در مصاحبه مطبوعاتی رئیس ارتش که فرامانهای نظامی اظهار کرده از روی مدارک و اوراق توفیق شد کان ثابت شده که دکتر مصدق می خواسته رئیس جمهوری توده دموکراتیک بشود در صورتیکه موثی از سر دار و دست مصدق السلطنه با این همه خیانت های مسلم کم نبود شش انتظار داریم دیگران از مجازات بترسند بعد از ترجم باین اشخاص و ارفاق در باره آنها خیانت مملکت است آقایان فراموش فرموده اند که بی شرمی و وقاحت را بجائی رسانیده که شاه مملکت مجبور به ترک مین عزیزشده اگر رحم خداوند توانا شامل حال این ملت نشده بود و مردان فداکاری فدا قلم نمی کردند

سقوط مملکت کشنی بود و آقایان از استقلال ایران باقی نبود - چرا اجازه میدهند به خائنین ترحم بشود چون تیر دشمنان مملکت در ظرف این سیزده سال بسنگ خوردند با تاکنیک جدیدی جلو آمدند در ارتش شاهنشاهی چائی که ما بایمید و انتقام مملکت و مکان نظم و دیسیپلین است رخه نموده افسران و برادران در روزی و دشمنان امروزی ما را بر علیه ایران و برای از بین بردن مین مانجهیز کرده حکومت مکرراتیک توده برای ما درست میکردند.

آقایان نمایندگان ملت بدانید متوجه باشید که دستهای مرموزی در مدت سیزده سال برای خفه کردن آزادی ما و خاتمه دادن به استقلال و حکومت شش هزار ساله در کار بوده است آقایان در دست رفت فرموده قضاوت بفرمایند و متوجه نباشد بلیه دشمنان ایران باشد و در فکر ریشه کن کردن اساس این نقشه های شوم ایران بر باد ده بوده مرد مردانه ایران را از زوج و منوس عناصر بلیه پاک کنید - ملت ایران دارای بسی افتخارات تاریخی بوده و در دنیا آقایان کرده زیر بارنک بردگی و بنده گی نخواهد رفت و هیچ یک از دول خارجی اجازه نمیدهند ما در مورد داخلی مداخلات نماید (صحیح است) (خرازی - احسنت آقای ایلخانی زاده مگر ما در چهار دیواری خود حق حیات نداریم و نباید مثل دیگران خانه خودمان را اصلاح کنیم تا دست باصلاحاتی زدیم و خود استیم بدفع خائنین مملکت همت بکاریم یا افکار و دغدغه های موهوم خود را مواجه بدانیم که نکنند فلان خارجی بدش بیاید و با ابراج مبارکش عمل ما سازگار نباشد در نتیجه بگمده اشخاص مزدور بی وطن بانک خارجی مذهب و استقلال ما را دستخوش امیان و آرزوهای بلیه خود قرار داده و ما از ترس همان افکار موهوم جرأت نفس کشیدن نداشته باشیم (شوشتری - مال ضعیف النفس نبود با سر نوشت مملکت بازی میکردند مگر در روز نامه مطالعه فرمودید در مصاحبه مطبوعاتی رئیس ارتش که فرامانهای نظامی اظهار کرده از روی مدارک و اوراق توفیق شد کان ثابت شده که دکتر مصدق می خواسته رئیس جمهوری توده دموکراتیک بشود در صورتیکه موثی از سر دار و دست مصدق السلطنه با این همه خیانت های مسلم کم نبود شش انتظار داریم دیگران از مجازات بترسند بعد از ترجم باین اشخاص و ارفاق در باره آنها خیانت مملکت است آقایان فراموش فرموده اند که بی شرمی و وقاحت را بجائی رسانیده که شاه مملکت مجبور به ترک مین عزیزشده اگر رحم خداوند توانا شامل حال این ملت نشده بود و مردان فداکاری فدا قلم نمی کردند

سر بازی است از آقای سپهبد زاهدی ما و ملت ایران از دولت چنانجایی انتظاراتی نداریم و متوسم در انجام آنها همت بکارید اول تنبیه و معزات خائنین بعد شروع باصلاحات اساسی بنیادیه و بیم و هراس شروع راه نفعیه از شا خواستاریم - است خارجی ما را روشن سازید نه مل دولتهای سلف دست بدست هم بنایید و اظهار حیرت و افسران و برادران در روزی و دشمنان امروزی ما را بر علیه ایران و برای از بین بردن مین مانجهیز کرده حکومت مکرراتیک توده برای ما درست میکردند.

آقایان نمایندگان ملت بدانید متوجه باشید که دستهای مرموزی در مدت سیزده سال برای خفه کردن آزادی ما و خاتمه دادن به استقلال و حکومت شش هزار ساله در کار بوده است آقایان در دست رفت فرموده قضاوت بفرمایند و متوجه نباشد بلیه دشمنان ایران باشد و در فکر ریشه کن کردن اساس این نقشه های شوم ایران بر باد ده بوده مرد مردانه ایران را از زوج و منوس عناصر بلیه پاک کنید - ملت ایران دارای بسی افتخارات تاریخی بوده و در دنیا آقایان کرده زیر بارنک بردگی و بنده گی نخواهد رفت و هیچ یک از دول خارجی اجازه نمیدهند ما در مورد داخلی مداخلات نماید (صحیح است) (خرازی - احسنت آقای ایلخانی زاده مگر ما در چهار دیواری خود حق حیات نداریم و نباید مثل دیگران خانه خودمان را اصلاح کنیم تا دست باصلاحاتی زدیم و خود استیم بدفع خائنین مملکت همت بکاریم یا افکار و دغدغه های موهوم خود را مواجه بدانیم که نکنند فلان خارجی بدش بیاید و با ابراج مبارکش عمل ما سازگار نباشد در نتیجه بگمده اشخاص مزدور بی وطن بانک خارجی مذهب و استقلال ما را دستخوش امیان و آرزوهای بلیه خود قرار داده و ما از ترس همان افکار موهوم جرأت نفس کشیدن نداشته باشیم (شوشتری - مال ضعیف النفس نبود با سر نوشت مملکت بازی میکردند مگر در روز نامه مطالعه فرمودید در مصاحبه مطبوعاتی رئیس ارتش که فرامانهای نظامی اظهار کرده از روی مدارک و اوراق توفیق شد کان ثابت شده که دکتر مصدق می خواسته رئیس جمهوری توده دموکراتیک بشود در صورتیکه موثی از سر دار و دست مصدق السلطنه با این همه خیانت های مسلم کم نبود شش انتظار داریم دیگران از مجازات بترسند بعد از ترجم باین اشخاص و ارفاق در باره آنها خیانت مملکت است آقایان فراموش فرموده اند که بی شرمی و وقاحت را بجائی رسانیده که شاه مملکت مجبور به ترک مین عزیزشده اگر رحم خداوند توانا شامل حال این ملت نشده بود و مردان فداکاری فدا قلم نمی کردند

سرچشمه شاید گرفتن به بیل چو بپرند شاید گرفتن به بیل اگر ما امروز بخود نایبیم و در قلع وقع دشمنان دین و مملکت نکوشیم و نترسیم بکنیم اگر غرضی نکرده آنها مسلط بشوند تمام ما را از طرف کشتار گاه سون بدهند و آن روز کسی بجای ما ترحمی نخواهد کرد - (صحیح است) چرا باید مجال داد هر روز دشمنان ما زیر یک نقاب و تیرنک جدیدی ظاهر بشوند و مملکت را به پرتنگه نیستی سون بدهند اگر ما طرفدار حکومت شخصی و شخصیت سپهبد زاهدی هستیم برای اینستکه تشخیص داده ایم این مرد صریحاً با اشراف و خدمتگداری بسر برده دارای شهامت

ضعیف یاقوی باشد در نظر ما ارزش ندارد و از گشرت دشمنان دین و مملکت نیتیرسیم بطوری که بین هیئت نمایندگان ایران و اعضای دولتنگی میفرمایند که اوضاع مملکت آشفته است باید فکری کنیم ریشه این فساد را پیدا کنیم و ریشه کن کنیم بنظر بنده این اصلاحات باید برای مملکت بشود در درجه اول جلوگیری از فساد و رشوه خورای و دزدجایی نامشروع بوسیله هر طریقه و دسته انجام بگیرد

۲ - باین آوردن سطح زندگی (ناذعلی کریمی - بالا بردن سطح زندگی) بلیه بالا بردن سطح زندگی
۳ - تأمین معیشت کارمندان دولت بخصوص طبقه ارتش با تشکیل سازمان های تعاونی
۴ - تصفیه ادارات دولتی و روزگارانها
۵ - انحلال دستگاه دادگستری و تشکیل مجدد آن بوسیله بگمده قضات با گدماهی و با سابقه تحت نظارت چند نفر از نمایندگان مجلس
تصور میکنم هیچکس در حسن نیت و خدمتگداری دولت تیسار سپهبد زاهدی تردیدی داشته باشد معصوماً حل قضیه نقد که یکی از شاهکارهای دولت ایشان بشکار میروند آقایان باید انصاف داشته گفت دولت با کسر شهامت و حسن نیت مسئله رفت را از بن بست خارج و دور از عوام فریبی خانه داده و بجلسه تقسیم کرده اکنون با مجلس است که دور از اغراض شخصی و اگال حسن نیت قضاوت نموده و تحت تأثیر تلقینات عوام فریبانه بگمده خارج از مجلس قرار نگیرد
۶ - گماهورن از نظر حفظ منافع ملت تأثیر بادر نظر گرفتن فقر و بیچارگی که گریبان این ملت را گرفته قضاوت عادلانه بفرمایند (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای ذکتر نیر و مناد **دکتر نیر و مناد** آقایان نمایندگان معترض می دانند که اینجناب به جوت نخواستیم وقت کز اینجایی شورای ملی را برای ادا مطالبی که ضرورت آن مورد تصدیق همه نیست گرفته باشم و اگر گاهی در مقام ادا وظیفه نمایندگان کی مجلس صحبتی می کنم فقط از این نظر است که می بینم فرصت ایراد و نقد که چند نکته لازم از دست میروند
امروز به یکی از آن مواقعی است که احساس می کنم در دو موضوعی که اکنون عرض آقایان میسرانم وظیفه حتی دارم که معنی مطالب را از پشت این تریبون بسمع ملت ایران اولیایه اهلیر و برسانم و تقاضای بفل توجه کنم
یکی از این دو موضوع که بستگی کامل بهیات اقتصادی و اجتماعی فرزند ملت ایران دارد مسئله نطق است که در چند روز اخیر مورد توجه آقایان نمایندگان معترضم

مجلس بوده است و چند نفر از همکاران گرام نیز جسته گریخته در اطراف قرار دادی که بین هیئت نمایندگان ایران و اعضای کنسرسیوم منعقد شده است اشاراتی و بیاناتی نمودند و احیاناً نظر مساعدی مخالفی هم نسبت ببعنی از مواد این قرارداد از طرف ایشان عنوان شده است بنده تصور نمیکنم که بالزوم حل مسئله نطق هیچ ایرانی باک نرود و مسلمان خدا شایسته مغالط باشد (صحیح است) چون برای مردم ستمندیده و رنج کشیده ایران لازم است هر چه زودتر با آن برومندی به آن خانه داده شود (مشایخی - صحیح است) که از در آسمان تروت سرشار برای تقویت بنیه اقتصادی و عمرانی کشور و تهیه وسائل تولید و اوازم زندگی ملت مصرف شود

بنده میخواستم عرض کنم که چون تا ۴۸ ساعت قبل بطور دقیق چگونگی و تهیه و تنظیم قرار داد مواد مربوطه به آن رسماً اعلام نشده و اطلاعات کامل و دقیقی از آن در دسترس هیچکس از آقایان نمایندگان معترض نبود ناچار آنچه تا کنون در این باره اظهار نظر نشده متکی بشایعات و اخبار نیم رسمی بوده که چون صحت آنها از طرف مقامات صلاحیتدار تأیید نشده بود مورد استناد و بالنتیجه قابل انتقاد و ایراد نمیتوانست باشد -

در شرایط فعلی برای ماسلم شده که دسته ای از بازیگران سیاسی عوامل آنها از نظر حفظ منافع خصوصی خود که مخالف با پایان یافتن غائله نفت آسیا از این جهت که می دانند با حل این مشکل بزرگ عایدی زیادی موجب کشور عزیز ما می شود که در تثبیت اوضاع سیاسی و اقتصادی مملکت تأثیر فراوان دارد و این نجات اوضاع را بنبفع خود نمی دانند با توسل بانواع تحریکات و تبلیغات از همان مردم را مشوب می کنند (دکتر بیات - صحیح است) (شوشتری - باک الله احسنت) البته در یک چنین موقعی حقاً و انصافاً وظیفه بزرگی بمعده نمایندگان مجلس متحول می شود که از اینگونه تحریکات و تبلیغات سوه جلوگیری کنند این است که اینجناب بسهم خود با اطلاع ملت شرافتمند ایران میسرانم که بانوجه بعلاقه و توجه خاصی که اعلی حضرت هابوی نسبت بحفظ حقوق حق و شرافت ملت ایران در این مسئله بخصوص داشته و در این باره نظر گرفتن این نکته که حفظ استقلال سیاسی و اقتصادی کشور عزیز ما همچنین بهبود زندگانی و آسایش عمومی ملت همواره مورد توجه و نظر خاص معظلم بوده است در باره حل مسئله نفت هم بنجوی که کمترین حقی از ملت ایران ضایع نشود و کوچکترین تناقضی با قانون ملی شدن منابع نفت پیش نیاید اوامر مؤکد صادر فرموده اند

شاه دوستی تیسار سپهبد زاهدی دولت ایشان داریم و با جدیت و پشتکاری که جناب آقای ذکتر امینی و همکاران دیگر ایشان در مذاکرات کنسرسیومیها مربوط ب نفت با کنسرسیوم در تحصیل حقوق حقه ملت ایران از خود نشان داده اند منویات شاهانه از طرف دولت تیسار سپهبد زاهدی بنحو کامل اجرا شده و بطوریکه می بینم بزای قرارداد کی تقسیم مجلس شده است کاملاً به خواست های ملی مردم در مورد حل مسئله نفت توجه شده است

البته دولتی که با وجود مشکلات فراوان در یک چنین امر مهمی شب و روز برای احقاق حق ملت و حفظ حیثیت و شرافت ملی زحمت میکند انتظار تشویق و قدردانی دارد این است که بنده عقیده دارم عموم آقایان نمایندگان معترم باید متفقاً و متحداً از یک چنین دولتی پشتیبانی کنند و هر گاه ایراد و اشکالی در یکی از کارهای آن و منجمده در یکی از مواد قرارداد یافت می بینند با حسن نیت تذکره دهند نه اینکه آنرا بانه برای حمله بدولت و تصغیف آن قرار دهند البته دولت انتقادات و تصحیح و نقد نکات بجای آقایان را همیشه مورد توجه کامل قرارداد داده و از راهنماییهای آنها استفاده میکند

امیدوارم این تذکره مختصر که از روی کمال بی غرضی و فقط بخاطر خدمت مردم و مملکت در چنین موقعیت حساسی ایراد شد مورد توجه کامل همکاران عزیز قرار گیرد
اما مطلب دوم با آنکه فقط مربوط باستان دهم و حوزه انتخابیه اینجناب است در جای خود بسیار مهم و قابل توجه میباشد همانطوریکه در جلسه چهاردهم شورا و هنگام تشریح وضع خراب ولایات از حیث ناقص بودن فرهنگ و بهداشت و راه و غیره معصوماً خرابیها شوراها را بخواسته های مردم شهرستانها عرض کردم قوانین و مقرراتیکه برای وصول عوارض شهردارها وضع شده است بدون توجه بموقعیت یک بیك شهرستانها و فقط روی توفیق کالی تهیه و تدوین گردیده است آن نتیجه لازم را که مورد نظر قانونگذار بوده است ندهد در صورتیکه اگر مقرراتیکه برای وصول عوارض شوراها یک شهر وضع میشود باید بانوجه بدر آمد محلی و محصولات طبیعی آن شهر باشد
مثلاً در همین حوزه نجف آباد که معصوم منصرف آن اصلی آن بادم است که رقم عمده صادرات آنجا را تشکیل می دهد این ترونها هر کلبو منر بادم در حدود ۷۰ ریال خرید و فروش میشود هیچکس ب فکر نیفتاده است که از اقل در موقع صادر آن عوارض متناسبی که بتوانند منبج درآمدی برای اصلاح شهر نجف آباد باشد وضع کند و حال آنکه اگر فی النحل کیلویی

یک ریال در وقت صدور بادم و منر بادم از این محصول منصرف بفرم نجف آباد عوارض دریافت شود مبلغ قابل ملاحظه بدست میآید
اینجناب در مسافرت اخیر خود بنجف آباد من رسیدگی کامل با وضع شوراها در حوزه انتخابیه خود دریافتیم که عواید سالیانه شوراها نجف آباد در حدود یکصد و پنجاه هزار تومان است که بیش از هشتاد هزار تومان آن خرج پرداخت حقوق کارمندان شوراها نجف آباد می شود و بقیه نیز برای معالاج برق و خرید اثاثیه و لوازم متفرقه مصرف میگردد و چیزی باقی نماند که بکار اصلاح وضع شهر و خیابان سازی و اسفالت بخورد
البته با چنین وضعیتی باعث کمال

تأسف است و اگر واقعاً جناب آقای قاسم نولاندر استانداری استان دهم برای بهبود وضع شهر نجف هزار نفری نجف آباد اقدامات سریع و مفیدی ننمود نمی دادند معلوم نبود که وضع شهر و شوراها بهیمن مناسبت اینجناب از توجه معصومی که ایشان نسبت به پیشرفت و بهبود کارهای این استان مقبول داشته و در نتیجه مساعی و پشتکار خود توانسته اند در میان جمیع طبقات ازارگر کار تا فرما حسن شرف و معجوبیت فراوان برای خود قایل نولاندر که الحق در وطن پرستی و پیاد دوستی باید در مشرق سایرین قرار بگیرند بدست آورند تشکر میکنم و امیدوارم با توجه به باکدامنی و کار آموذگی و معجوبیت ایشان دولت در تهیه وسایل کار و اعطای اعتبارات و بستری برای ایشان توجه معصوم مقبول دارد

در خانه هرایضم مجدداً از دولت و اولیای معترم امور تقاضا میکنم که دستور اصلاح زمین فرودگاه طیاره اصفهان را صادر فرمایند که از این وضع خراب و حزن آزر بیرون آید (صحیح است)
ضمناً یکی از دوستان بنده تذکری داده اند و اظهار کرده اند که قریب پنج شش هزار نفر از اطفال بندارس مراجعه می کنند و با آنها میگویند که جا نداریم امیدوارم در این قسمت یک توجهی بشود و دولت اقدام بکنند باین موضوع که اسباب نگرانی مردم شرف معترض بشود (ارباب - فرهنگ پول میجوهد که ندارد) و راجع ببادام هم که نمای یکی از دوستان نوشته اند خبردار و فروشنده و صادر کننده هم موافقت کرده اند با این عوارض محض اطلاع عرض کردم
رئیس - آقای عباسی

واما مطلب دیگری که جناب آقای مهندس جفرودی مرقوم فرموده اند اینست که ریاست دانشگاه مطابق قانون تأسیس دانشگاه باید بطور است که اولاً دو نفر نماینده از استادان هراشدکهای ضمیمه رئیس هراشدکهای اجتناع می کنند و رئیس دانشگاه را انتخاب میکنند بعد از آن باموافقت وزیر فرهنگ بعد از آن با فرمان اعلیحضرت هابونی انتصاب میشود و هیچ مناسبت ندارد فری را اسانید و اکثریت او را انتخاب بکنند از اوصرف نظر شود و بکنفر دیکری که دارای رای کثرتی است انتخاب شود مضافاً باین نکته در جلسه قبل هم راجع بپیشنهاد دیگری که در دادم که این قبیل پیشنهادها که مربوط به لایحه نیست مطابق ماده ۱۱۷ آئیننامه بایستی فقط فرائض شود و چون تشخیص این مطلب مربوط بتمام ریاست است بنده در این زمینه عرض دیگری نمانم

عبدالصاحب صفائی - قربان در این مورد هیچ موافقی حرف نزنده رئیس - چون شوردهم است موافق ندارد پیشنهاد دهنده که توضیح می دهد حکم موافقت را دارد فقط یک مخالف صحبت می کند پیشنهاد مجدداً فرائض می شود آقایان توجه بفرمایند می خواهیم رای بگیریم -

(شرح سابق مجدداً فرائض شد)

رئیس - رای گرفته می شود باین پیشنهاد آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر بر خاسته) تصویب شد پیشنهاد دیگری فرائض میشود

(شرح زیر فرائض شد)

وزارت فرهنگ و کشاورزی و اداراتی موافقتند برای اجرای قانون تأسیس دانشگاههای شهرستانها مصوب خرداروما ۲۸ در ظرف مدت دو ماه بتأسیس دانشگاههای یتزگی در آبادان و دانشگاه کشاورزی در حمیدیه اهواز اقدام نمایند

ضیاء العین نقابت صادق پورشری - عبدالعسین بغتیار موسوی - سلطانی

چند نفر از نمایندگان - پیش نهاد خرج است

رئیس - آقای نقابت نقابت - بدو لازم است یک توضیحی بدهم که این مستلزم خرج نیست برای اینکه قانونی گذشته و در آن قانون ذکر شده به ترتیبی وسائش را فراهم کنند این قانون در دوره ۱۰ گذشته حاکم گویند در ظرف دو ماه دولت بحد آن قانون را اجرا کند (شورده) استماع دارم که خودتان پیشنهاد بجا بیاورید (خلاصه اش اینستکه یک دانشگاهی یتزگی در آبادان تأسیس شود در اهواز)

وزیر فرهنگ - اقدام شده آقای

نقابت - آقای وزیر فرهنگ هم می فرمایند اقدام شده بموجب قانونی که در ۱۳۲۸ تصویب شده وزارت فرهنگ مجاز است دانشگاه تبریز را که تأسیس شده بود تشکیل کند و همچنین در شهرستانها دیکر شهرها و امصافان و شهرها و شهرستان دیگری که وزارت فرهنگ لازم بمانند به تدریج (نادعلی کریبی - بجز کرمانشاه) البته کرمانشاه هم هست وسائش را فراهم نماید و برای تأسیس دانشگاه اهواز هم اقدام نماید چون این قانون بوده است و سابقه دارد ما تقاضا کردیم که در آبادان دانشگاهی یتزگی تأسیس شود (موسوی - کشاورزی هم در اهواز) بنابر این این پیشنهاد خرجی نیست و بکنفر دهم تجدید قوی آقای وزیر فرهنگ و یادآوری قانون و تجدید مطلع است و تجدید حیاتی قانون **رئیس** - آقای دکتر انشالله (گفته شد بنسبتند) آقای دکتر جزایری موافقت؟

دکتر جزایری - موافقت **رئیس** - قانونی است گذشته طبق این پیشنهاد اجرائش را خواسته اند آقای وزیر فرهنگ

وزیر فرهنگ - در جلسه گذشته بنده عرض آقایان نمایندگان محترم رسانم که برای تأسیس دانشگاه یتزگی در آبادان و دانشگاه کشاورزی در اهواز اقدام شده است و آقای دکتر معدسین ادیب که سرپرست دانشگاههای شهرستانها هستند مأموریت پیدا کردند بروند باهواز و در این باره مطالعه کنند و مقدمات کار را فراهم نمایند و بیایند گزارش بدهند که برای تأسیس این دو دانشگاه اقدام شود بطوریکه بتداطلاع دارم آقای دکتر ادیب با وزیر ارادارم که می کنند باهواز و تقاضا نتیجه اقداماتمان را بوزارت فرهنگ خواهند داد و بنده اطلاع مندم به آقایان نمایندگان که در این باب وزارت فرهنگ اقدام بکنند زیرا خود وزارت فرهنگ ممرسات در اینکار (مهدی از باب تأسیس دستان رودان راهم قول بدهید)

رئیس - رای گرفته می شود باین پیشنهاد آقایان که موافقت قیام بفرمایند (اکثر بر خاسته) تصویب شد پیشنهاد دیگری فرائض شود

(شرح زیر فرائض شد)

پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بلاایحه اضافه شود:

تبصره - آموزش کارانی که پس از تصویب این لایحه نیز باشد درجه لیسانس از یکی از دانشگاهها موقوف شوند از اعلاظا تبدیل رتبه آموزش کاری بر تبه دبیری مشمول تبصره ۲ این لایحه خواهند شد سمیه نوری

رئیس - آقای عمیدی نوری **عمیلی نوری** - عرض کنم این پیشنهادی است که بنده موقفی که تبصره مطرح بود عرض کردم با جناب آقای وزیر فرهنگ و آقای مضر کبیسون هم مذاکره کردم و موافقت ننودند ولی چون از تبصره ۲ در شده بودیم مطرح شد و الا مسکن بود که بایک کلمه اصلاح شود این بود که گفتیم بسلامت اضافه شود تبصره ۲ این قانون طوری تنظیم شده که شامل لیسانس ها و مهندسین می شود که در تاریخ تصویب این قانون لیسانس و مهندس باشند در حالیکه مجلس شورای ملی نظر دارد درجه تحصیل و عمل جلو برود و مخصوصاً آموزش کارانی که در حین تدریس زحمت می کشند و شهرها و عصرها بجای اینکه وقت خودشان را در جلسات حزی و عوامل تغییر می صرف کنند میروند درس میخوانند البته مجلس شورای ملی که نظر احترام بعلوم و بوقایم علمی و تحصیلی دارد جای اینست که قانون طوری تنظیم شود که شامل اینگونه افرادی که ابتدا لیسانسی می شوند بشود باینجهت بود که بنده ناچار شدم تبصره را بصورت مستقل بدهم و الا در تبصره ۲ ممکن بود بایک کلمه اصلاح شود و جناب آقای وزیر فرهنگ و جناب آقای مضر هم موافقت با این اصلاح اینککه تنمی می کم کم بفرمایند با مقام علم که بود که کسانیکه آموزش کار نموده اند لیسانس می شوند بتوانند استفاده نمایند (صدور زاده خوبست - بسیار خوبست)

عبدالصاحب صفائی - بیک مرتبه دیگر فرائض بفرمایند

رئیس - بسیار خوب بیک مرتبه دیگر فرائض می شود

(شرح سابق مجدداً فرائض شد)

رئیس - آقایانیکه باین پیشنهاد موافقت قیام بفرمایند (اکثر بر خاسته) تصویب شد پیشنهاد دیگری فرائض شود

(شرح زیر فرائض شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل به ماده واحده اضافه شود

تبصره - وزارت دارائی و وزارت کشاورزی مکلف هستند از اراضی خالصه امیر آباد یک نلت آنرا بوزارت فرهنگ و دو نلت آنرا بدانشگاه و گذار نمایند وزارت فرهنگ و دانشگاه هر یک موظف هستند اراضی مورد نیاز بشری که بانک ساختمانی اراضی خود را باشغاص میفرورند باین کار مندان خود تقسیم نمایند هوایید حاصله از این راه در اختیار بانک ساختمانی گذاشته میشود که بصرف شهر - سازی اراضی و گذار شده برسانند

مهندس جفرودی

رئیس - آقای مهندس جفرودی **مهندس جفرودی** - آقایانیکه باین اطلاع دارنده که در امیر آباد از محل عطبه ملوکانه ساختمانی وجود دارد که دانش جوان بی بضاعت شهرستانها که از محل بودجه دانشگاه تحصیل میکنند در آنجا مسکن دارند در مجاور امیر آباد یک اراضی وجود دارد که خالصه است و رساله است که باین

آقای وزیر فرهنگ میفروام که نسبت به دانش جوانیکه در آنجا هستند در فرانس هستند یعنی در نقاطی که ما دانشجو داریم ولی بشری در مقصد بمانی اسلام و اصول ایران دوستی نداریم (صحیح است) ایشان سرپرست هائیکه کاملاً معتقد ببیانی دینی ملی باشند از اینگونه مأمورین بفرستند که با دانشجویان تماس بگیرند و آنها را ارشاد کنند (احد فرامرز) ما در فرانسه سرپرست خوبی داریم دانشگاهی که فرضا از یکی از ایران رفقه است تعصبات ابتدایی و منوطه اش را در آنجا گذارنده چسا بزبان ما آشنا نیست دیگر چه رسد باخلاق و آداب و اصول دین من خواست میکنم آقای وزیر فرهنگ توجه بطلب مطلب دانشجویان را برسنوسر و کار این اشخاص را با لغوسر با مردمی فرار بدهند دانشمند با تقوی ایرانیست و مسلمان که بتوانند آنها را ارشاد کنند وقتی از جایای اخلاقی و زبانی چیزی برستی و معتقدات مذهبی ما دینی بآنها نگفته اند برای جلوگیری از این تبلیغات و تلقینات سونی که بعضیین شده است ما چه انتظاری از آنها داریم؟ چون مجلس نشان داد حسن نیتش را که با این مضربه مالی حاضر است این کار را بکند و وزیر فرهنگ حتماً باید با آنها تماس داشته باشد دردهای آنها را بشنود و کاری جوئی کند

رئیس - آقای مهندس جفرودی این پیشنهاد یک تقصی دارد عرض میکنم که مسبق بشوید اراضی امیر آباد مطابق اراضی که بانک ساختمانی در شمال شهردارد و بین کارمندان تقسیم نموده یعنی اراضی نارمک و آنجا باینست اراضی امیر آباد را دوست تو مان خریدی و فروش میشود و آنرا اراضی بانک ساختمانی سابقاً متری پنج تومان می فروخت (مهندس جفرودی - پیشنهاد شده بشری که بانک ساختمانی و گذار میکند) این نمیرساند آقای بیراسته مخالفند؟

بیراسته - وضع تقسیم اراضی اطراف طهران سابقه بی دارد همیشه معمول این بوده که هر وقت قانونی بیکتر اندند تصمصی میکردند عنوانش برای بی بضاعتها بود ولی علاوه بر زمین دارها بود و باصلاح معروف زمین خدایسته را باین آقایان می دهند زمین بخدا میدهند یعنی زمین لب خیابان بنده باین پیشنهاد آقای مهندس جفرودی باین صورت مخالف هستم و فقط بشرط اینکه اصلاح بکنند و گفتا بشود باشغاص بی بضاعت که خانه هم ندارند داده شود (بشرافق - مخالف مشروطه نمی شود) بنده عرض کردم باین پیشنهاد باین صورت مخالف هستم اگر اصلاح کنند موافقت میشود یکی اینکه گفته شود باشغاصی که خانه ندارند و یکی هم اینکه بضاعت

نداشته باشند (صحیح است) و یکی هم با نرضی که صحیح باشد و عادلانه باشد فروخته شود از زمینهای امیر آباد را نبشود متری پنج تومان داد باید ترتیبی با داده بشود و یک کیسین بیطرفی بنشیند یک ترخ عادلانه ای برای این زمینها بگذارند باشغاص بی بضاعت داده شود

مهندس جفرودی - بنده در پیشنهاد اصلاح می کنم بکارمندان دانشگاه و فرهنگ و یکسانی که خانه ندارند لازم است **وزیر فرهنگ** - از نظر تشویب استادان دانشگاه تبریز موافقت هستم **صادمی** - شیراز را هم اضافه بفرمایند **پورسرتیب** - بندر عباس آقای ارباب رهام اضافه بفرمایند **رئیس** - آقای افشار توضیحی دارید بفرمایند **رضائی** - بجای دانشگاه تبریز در اصلاح بفرمایند دانشگاه های شهرستانها **رضائش** - بسیار خوب بنده در جلسه روز پنجشنبه گذشته در این باب توضیحی بر عرض آقایان رساندم چون تاویل اکثریت قریب با اتفاق آقایان نمایندگان را در این می بینم که این از صورت اختصاص خارج بشود و نتیجه عمومی پیدا بکند (صحیح است) بنابراین بنده اصلاح می کنم این پیشنهاد را که بطور کلی شامل تمام دانشیاران دانشگاه های شهرستانها باشد **رئیس** - آقای شوشتری **شوشتری** - بسم الله الرحمن الرحیم بنده مخالفتم با این پیشنهاد مسائوریکه در پیشنهاد آقای مهندس جفرودی اگر اصلاح کنند مجدداً پیشنهاد نوی است باید یک مخالف و یک موافق صحبت کنند و مخالفت خواهم کرد باین عرض کنم آقایان مراد از لایحه جناب آقای وزیر فرهنگ کمک بفرهنگ و عملی بودن نه اینکه ما از خط سیر اصلی خارج بشویم ما الان موضوع تقسیم اراضی که من جهاد من الوجود نمیتوانم با این ترتیب با آن موافقت کنم در این باب همینجا در دوره ۱۶ نطق کردم این حرفها را هم بضرر مشروط و بیت المال میدانم و پیشنهاد کردم کیسینون شکل بشود برای تعیین تکلیف این اراضی این زمینهای گیلو متر درسی کیلومتر طول و عرض است که نهمصد میانه برای به حالایک پیشنهاد دیگری میلیون ذرع مربع سصد میلیون را برنده لوطی ها حایف و میل کردند این باید با در نظر نمانند و عدالت باشد شود ما اگر وارد این عمل بشویم تأیید کرده ایم عمل دزدوهای دیگران را اما مخالفتم با پیشنهاد جناب آقای رضائش و جناب آقای نورالدین

امامی ما باید جناب آقای افشار در این مواقع پارک از اختلاف و از کلماتی که ممکن است شهبه ای ایجاد کند که ما نسبت به رفتن نظر با تبریز با گرگان یا جای دیگر اختصاص داریم پرهیز کنیم جناب آقای وزیر فرهنگ از نظر بودجه از نظر وضع فعلی نسبت به کلیه شهرستانها و نسبت بکلیه این معصایین باید تصمصب واحد بگیرند بهسوت نباید آقای وزیر فرهنگ بگوید که نسبت باذربایجان این نظر استثنائی را در ادراک البته آذربایجان قسماً بر این است شیراز هم نمایران است طهران هم قسماً بر این تمام نقاط ایران چشم و قلاب ایران است همه جا ایران است هر کس هم بوظیفه اش عمل کند تا چشم ایران است اقتضا دارد پیشنهاداتی طوری رعایت بفرمایند که بنایند و صفتان با داری تصور نکنند که نسبت با نجا دولت با وزیر فرهنگ با مجلس شورای ملی نمایندگان محترم توجه اساسی مقبول نمیکند بنه - علیهمان اقتضا دارد برای تسهیل گذشتن این قانون و کمک بفرهنگیان که ما همه علاقمندان است این نوع پیشنهاد خودداری بشود (صحیح است - احسنت)

دولت شاهی - اغشار قانونی دارم **رئیس** - بفرمایند **دولت شاهی** - قبل از اینکه معلوم بشود اراضی امیر آباد ملک دولت است اگر یک قانونی نسبت با آنجا تصویب بشود بخلاف نص صریح قانون اساسی است زیرا که طبق قانون اساسی تا مذهب اسلام و تربت ناشی عشری باقی است مالکیت محترم است (بیراسته این اراضی مال دولت است)

رئیس - آقای شوشتری **شوشتری** - بسم الله الرحمن الرحیم بنده مخالفتم با این پیشنهاد مسائوریکه در پیشنهاد آقای مهندس جفرودی اگر اصلاح کنند مجدداً پیشنهاد نوی است باید یک مخالف و یک موافق صحبت کنند و مخالفت خواهم کرد باین عرض کنم آقایان مراد از لایحه جناب آقای وزیر فرهنگ کمک بفرهنگ و عملی بودن نه اینکه ما از خط سیر اصلی خارج بشویم ما الان موضوع تقسیم اراضی که من جهاد من الوجود نمیتوانم با این ترتیب با آن موافقت کنم در این باب همینجا در دوره ۱۶ نطق کردم این حرفها را هم بضرر مشروط و بیت المال میدانم و پیشنهاد کردم کیسینون شکل بشود برای تعیین تکلیف این اراضی این زمینهای گیلو متر درسی کیلومتر طول و عرض است که نهمصد میانه برای به حالایک پیشنهاد دیگری میلیون ذرع مربع سصد میلیون را برنده لوطی ها حایف و میل کردند این باید با در نظر نمانند و عدالت باشد شود ما اگر وارد این عمل بشویم تأیید کرده ایم عمل دزدوهای دیگران را اما مخالفتم با پیشنهاد جناب آقای رضائش و جناب آقای نورالدین

طرح اینکار بگذرد امروز هم ۲۵ دقیقه دیگر بنده جلسه را ختم میکنم (صاف) - قربان با یک شرط که دورت به پیشنهادت هفت تا پیشنهاد امروز رسیده هر روز پیشنهادت میرسد که شاید خیلی هم وارد نیست متلازمین پیشنهاد فروش زمین خیلی وارد نیست منتهی ما خواستیم یک کمی با آموزش کاران را بکنیم و در این پیشنهادها باید به تحقیقات کامل در اطراف قضایا باشد. به مجلس بیاید که مجلس کارنامه تاجاندهم حالا این پیشنهاد را گذاشتیم باشد تا اصلاح بشود. آقای دولت آبادی

دولت آبادی (مغیر که کیسویون فرهنگ) در اطراف پیشنهاد بنده صحبتی نمیکند در عرض این مدت تکراری که مقام ریاست فرمودند مرا هم طاف البته وقتی که پیشنهادت زیاد باشد تنها راهش این است سخته برگردد بکیسویون اما بنده میگویم یک نکته ای را یک چیزهایی را از گذشته اینجا کیسویون فرهنگ باستضار آقایان برسانم در روز اولی که لایحه را آقای وزیر فرهنگ دادند بمجلس بعدی حسن نیت اینجا برآورد شد این را دوباره میگویم که باید آقایان بیاید (نماینده کان-هنوز هم هست) البته هست یک فوریت مجلس باو افزود بعد در حدود هفتاد پیشنهاد اینجا بود وقتی رتقیم به کیسویون فرهنگ در کیسویون مدت یک ماه این لایحه مانند ما مطلب رسیدگی شد آقایان اعضای کیسویون که اینجا شریف دارند می دادند حتی خیال کردیم که سو کیسویونی انتخاب بکنیم که با بانک رسیدگی بشود بهتر است در آنجا رسیدگی شود بالاخره گزارش آن مجلس تقدیم شد ولی در مجلس جدا پیشنهادهای زیادی رسید البته حق این است که با توجه بمصالح مملکت و تأمین احتیاجات کشور از لحاظ قانون پیشنهادی بشود ولی بهتر این بود که آقایان میمانند به کیسویون و این پیشنهادت را میدادند بنده میگویم استند کنم از آقایان رتفا که امروز یک همتی بفرمایند تا بانک را تمام بشود

و از دادن پیشنهادت مکرر و هم چنین پیشنهادت را که آقایان داده اند هر کدام که جز به نتیجه ای نماند است و در برابر ما نیست و بر بنده که یک عضو کوچکی هست منت بگذرانند.

میراشرافی دو روز وزیر فرهنگ رئیس پیشنهادت اصلاح شده آقای رضا افشار یک بار دیگر قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد) تبصره بوزارت فرهنگ اجازه داده می شود که در عرض مدت یک ماه بانباران دانشگاه تبریز و دانشکده های شهرستان ها که اگلا مدت ۵ سال سمت دانشبازی داشته و متصدی کرسی هستند پایه استادی و به دانشبازی که اگلا ۳ سال سابقه دانشبازی دارند تصدی کرسی بدهد.

دکتر افشار بنده اخبار نظام نامه ای دارم. **رئیس** مطابق چه ماده ای؟ **دکتر افشار** مطابق ماده مربوط به پیشنهادت **رئیس** اخبار قاعده اش این است که اول ماده خوانده شود آقایان یک اخبار هائی میکنند منتهی برای اینکه دچار اشکال نشود میگویم ماده مربوط خوانده شود بعد از این آقایان ماده اخبارشان را تعیین کنند ماده ۲۳ قرائت می شود. (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳- هر یک از نمایندگان در صورتی که تلفظ در اجرای آئین نامه مجلس مشاهده نماید حق دارد در وقت تلفظ اخبار را با استناد ب ماده مربوط در همان جلسه بوجه اعتراض و بدون خروج از موضوع اخبار کند.

رئیس - حالا شما طبق چه ماده ای اخبار را دارید؟ باید با استناد ب ماده اخبار شود **دکتر افشار** - ماده مربوط به پیشنهادت **رئیس** بفرمایند.

دکتر افشار ما این پیشنهاد را بنده وارد نمی دانم از لحاظ اینکه این لایحه مربوط به ترمیم حقوق معلمین است و این پیشنهاد مربوط به یک آموزگار آموز کار و در این نیست این یک قضیه ای است که اصول ترمیم در دانشکده را که یک مقررات خاص است برای یک عده فنی است بهم می زدن پیشنهاد باید مربوط باشد و باید برود در یک جائی مورد شور و رسیدگی قرار بگیرد والا هر کسی که یک مطلبی بنظرش میرسد بصورت پیشنهاد بدهد تصویب بشود این تمام اصول را هم میزند دانشبازی که رتبه استادی میگیرد آقایان باید توجه داشته باشند این فقط یک مطلب است و این است که اگر چند سال معین در دانشبازی بود میتواند استاد بشود یک مقررات دیگری هم هست باید تمام اینها را رعایت کرد و الا اینجا پیشنهادت را که آقایان داده اند هر کدام که جز به نتیجه ای نماند است و در برابر ما نیست و بر بنده که یک عضو کوچکی هست منت بگذرانند.

آقای دکتر شما استادی را می خواهید برای هدای مونیول بکنید **شوشتری** - بخدم وقتی که این قانون بگذرد بروید ببینید چه آتش دردم جوش است. **رئیس** - آقای وزیر فرهنگ این پیشنهاد را قبول فرموده اند. حالا نظری دارید بفرمایند.

وزیر فرهنگ - روز اولی که بنده لایحه اضافه حقوق معلمین لایحه تغییر حقوق رتبه ها را تقدیم مجلس کردم یک حسن نیت فوق العاده ای بنده در بین نمایندگان راجع بلایحه فرهنگ و نسبت به فرهنگیان احساس کردم (نماینده کان - هنوز هم هست) الا هم این حسن نیت هست و همین حسن نیت باعث شده است که پیشنهادت متعددی بدهند و در نتیجه اصل لایحه از بین برود (صحیح است) بنده معتقدم که اگر آقایان نظریاتی دارند بیکر تبه دیگر هم در همین مجلس خدمت آقایان عرض کردم اگر راجع به دانشکده ها راجع به رتبه استادی و دانشبازی هر گونه پیشنهادی دارید اجازه بفرمایند که آنرا در لایحه مربوط به آنکار بکنیم و الا لایحه اضافه حقوق معلمین بنظر بنده ارتباطی ببدان رتبه استادی و دانشبازی با سایر قسمتهای دیگر ندارد (صحیح است) بنده می خواهم از آقایان خواهش بکنم چون الان در حدود ۱۰ هزار معلم چشم بر راه این لایحه است (صحیح است) چهارم است که این لایحه در دستور مجلس شورای ملی است برای یک عده خدای نکرده این نفع پیدا می شود که شاید لایحه اضافه حقوق معلمین را نمی خواهند تصویب بکنند بنده نمی خواهم این فکر برای طبقه معلم پیدا شود و هر وقت هم با بنده صحبت کردند اکتفا باینطور نیست مجلس کمال حسن نیت را نسبت به فرهنگ و فرهنگیان دارد و تمام این پیشنهادت که داده می شود ناشی از همان حسن نیتی است که نسبت بفرهنگ است (صحیح است) اما بنده می خواهم خدمت آقایان بگفتمی را عرض کنم و آن اینست که هر قدر تصویب این لایحه بتسویق بیفته قطع بدانند که افراد و اشخاص مختلف به آقایان مراجعه خواهند کرد و این پیشنهادت ادامه پیدا خواهد کرد.

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

فساد این کار هم لازم است بشود و باید در مردم افکار و اصلاح و دین را تزریق کرد. آقایان توجه بفرمایند یک ملت با ایمان و دین دار هیچگاه لغزش نمیکند و بطرف فساد نمی رود (میراشرافی- دین تنها کافی نیست شکم سیرم باید باشد) شکم سیر تنها کافی نیست برای این که حضرت رسول صلی الله علیه و آله وقتی که دعوت کردند و مبارزه با فساد را شروع کردند ایمان تلقین کردند با شمشیر لولامال الخدیجه و سیف العلی دین بپشت رفت نیکر دین مال خدیجه و سیف علی تأثیر بر فراری دین داشت این را قبول کنید (شمن فئات آبادی - با شمشیر نبود) در مبارزه با فساد باید در مردم ایجاد ایمان کرد آقایان باید ملاحظه بفرمایند در این مملکت همه طبقات لغزش کردند مالکین لغزش کردند بازرگانان اشتباه کردند استانبند دانشکده اشتباه کردند تنها طبقاتی که اشتباه نکردند رهبان و باسواد روایت است.

عمید نوری - لایحه ۲۵۰ تومان ترمیم کلیه آموزگاران هم که گذشته هنوز اجرا نشده است **شمس فئات آبادی** - آقای مهدی نوری پول ندارند. **رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

فساد این کار هم لازم است بشود و باید در مردم افکار و اصلاح و دین را تزریق کرد. آقایان توجه بفرمایند یک ملت با ایمان و دین دار هیچگاه لغزش نمیکند و بطرف فساد نمی رود (میراشرافی- دین تنها کافی نیست شکم سیرم باید باشد) شکم سیر تنها کافی نیست برای این که حضرت رسول صلی الله علیه و آله وقتی که دعوت کردند و مبارزه با فساد را شروع کردند ایمان تلقین کردند با شمشیر لولامال الخدیجه و سیف العلی دین بپشت رفت نیکر دین مال خدیجه و سیف علی تأثیر بر فراری دین داشت این را قبول کنید (شمن فئات آبادی - با شمشیر نبود) در مبارزه با فساد باید در مردم ایجاد ایمان کرد آقایان باید ملاحظه بفرمایند در این مملکت همه طبقات لغزش کردند مالکین لغزش کردند بازرگانان اشتباه کردند استانبند دانشکده اشتباه کردند تنها طبقاتی که اشتباه نکردند رهبان و باسواد روایت است.

شمس فئات آبادی - آقای مهدی نوری پول ندارند. **رئیس** - پیشنهاد دیگری قرائت می شود.

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم استدعا دارم توجه بفرمایند پیشنهادت جناب آقای صفاغی بشود مهم است که در یک مجلس و دو مجلس نشود در اطراف آن صحبت کرد (صحیح است) موضوع روحانیت و موضوع شمول شدن طلاب علوم دینی و افرادی که میخواهند ب مقام اجتهاد فتوی و تقلید برسند در این مجلس باین قانون با کفایتی که باید بر اصل و مراتب آن رسیدگی بشود یا شکل بیخورد این یکی، نکته دیگر اینکه جناب آقای عبدالصاحب صفاغی ما وقتی متوجه شدیم که تمام دستگاہ و تمام کادر وزارت فرهنگ را آماده کردیم و تصفیه کردیم از این قانون میتوانیم استفاده جامع ببریم ولی امروز با امکانات حاضر و با وضعی که هست نمیتوانیم کاری بکنیم چرا در عملی وقت بشوم که نتوانیم انجام بدهیم امروز شکر میکنم خدا را در پشت این تریبون کدر تحت سر پرستی آیت العظمی پروچر دی کامروز قطب شیعہ است قطب اسلام است امروز نسبت بنسب اشراف و طلاب دینی بین الیهین و سایر بلاد حتی به نسبت مبلغ فرستاده است برای یک چنین موضوعی استدعا دارم جناب آقای صفاغی بنشینیم با شورشت علمای اعلام مراجع تقلید یک طرح اساسی بریزیم بطور مستقل بیاوریم کار وجود این عمل استفاده بریم (صحیح است)

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

رئیس - راجع باز؟ **صفاغی** - راجع باز؟ **رئیس** - اسم از نیست قربان **رئیس** - بفرمایند **صفاغی** - چون از طرف حضرت آیت الله بجهانی و بعضی دیگر از علماء بنده اشاراتی شده بود باین جهت این پیشنهاد تقدیم شد و معتقدم که این پیشنهاد اگر باین صورت اشکالی در آن باشد بصورتی که مورد موافقت جناب آقای وزیر فرهنگ باشد در آید و اجابت اصلاحتی در آن بشود بنده قبول میکنم تا مورد توجه و قبول آقایان نماینده کان واقع بشود. زیرا همه روز به صحبت از مبارزه با فساد می شود (شمن فئات آبادی و کمیونیتی) از طرف اعلیحضرت شاهایونی صحبت از مبارزه با فساد و کمونیستی میشود و جناب آقای نخست وزیر همین صحبت را میفرمایند هیئت دولت همین نظر را دارند جناب آقای وزیر فرهنگ حقیقه باید اعتراف کنم که تمام اوقات بن صرف مبارزه با فساد بوده است (صحیح است) آقایان نمایندگان هم چنین عقیده ای را دارند ولی متأسفانه در راهش نیروند مبارزه با فساد این نیست که یک رئیس یا یک وزیر را از پشت میز برداریم و او را در خیابان بیه و راه کنیم که هر چه می خواهد بکند مبارزه با فساد این نیست که شش عنصر فریب خورده بیچاره بدینت را زندانی کنیم و ضلوع بزیم (میراشرافی- کسی شلاق نمی زند) در مبارزه با

اگر کسی میخواهد به مجلس علوم دینی بکنند وظیفه مجلس دولت است اما باین ترف که بنیادش این آقایان را راضی کرد ، اگر این آقایان میخواهند از بیرون بیایند وزیر دارا را خواست صورت آنهارا خواست (سیداحمد صفاغی- آقایان محصلین فرنگ را صورت بخوانند این فرمایشات را نفرمائید جلور شده است باین جا که رسید است خرج است و باید وزیر دارا بیاید) من عرض نکردم که داده شود (سیداحمد صفاغی- آن هالیاس نمیخواهند بول بخوانند) بیایند آن ها معلوم شود و هر گونه کسی هم که البته میسر باشد بیایند بشود ولی باین پیشنهادت می باین کار نیست و این ترف است

صفاغی - ما می دانیم عددها چقدر است آئین نامه وزارت فرهنگ را اضافه بفرمائید در آئین نامه این قسمت ها قید میشود **رئیس** - این لایحه کم کم دارد به صورت یک جنگی بیرون می آید که معلوم نیست چیست نقل و قصیده همه چیز در آن است حالا که ۲۰ ۳۰ پیشنهاد هست و امروز هم تمام نمیشود با موافقت آقایان جلسه را ختم میکنم.

۶- تقدیم لایحه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ بوسیله آقای وزیر فرهنگ و طرح تصویب فوریت آن **رئیس** - آقای وزیر فرهنگ فرمایشی داشتید ؟

وزیر فرهنگ - بنده تصور می کردم ۱۰۰۸۰۲ تا پیشنهاد بیشتر مافی نمانده است و باطنی که آقایان دارند امروز کار این لایحه تمام میشود ولی فرمودند ۱۲ پیشنهاد دیگر هم امروز رسیده است میخواستم بعد از این لایحه بگذریم وزارت فرهنگ تقدیم کنم ولی چون جناب آقای رئیس فرمودند که پیشنهادت دیگری هم رسیده است و امر وزیران لایحه تمام نمیشود لایحه ای برای اضافه اعتبار وزارت فرهنگ تهیه شده چون اعتباری که خواسته میشود برای کارهای فوری و ضروری وزارت فرهنگ است از این جهت این لایحه را ببقیه که فوریت تقدیم میکنم . آقایان محترمی دانند که هر حال وزارت فرهنگ از نظر این که عده زیادی محصل حاصل میکنند ناچار است یک تعدادی دبیرستان و دبستان برای پذیرفتن این محصلین دایر نماید برای اداره کردن این نوع مدارس تا گزیر است اعتبار اضافی از دولت بگیرد (صحیح است) البته آقایان اطلاع دارند کار وزارت فرهنگ از دو نظر با سایر وزارتخانهها فرادرد . یکی از نظر طبیعی و یکی هم از نظر قانونی نظر طبیعی اینست که اگر یک طفلی امسال ۶ ساله باشد طبقاً سال دیگر ۷ ساله خواهد شد و باید به معنوسه برود از این جهت وزارت

فرهنگ تا گزیر است یک تعدادی کلاس و دبستان اضافی جدیدی دایر کنیاد نظر قانونی هم وزارت فرهنگ الزام دارد زیرا در قانون تربیت معلم وزارت فرهنگ تکلیف است که لیسانسهای دانشسرای عالی و فارغ التحصیل های دانشسرای مقدماتی را استخدام کند بنابراین هر سال باید یک مقدار اضافه اعتبار بوزارت فرهنگ داده شود اگر این اضافه اعتبار در اول تابستان داده شود وقت کافی از لحاظ تهیه منزل و استخدام معلم و ساختن میز و نیمکت خواهد بود ولی امسال دولت بملحق مالی نتوانست اضافه اعتبار وزارت فرهنگ را در موقع خود بدهد باین که متضیی مالی آن هم موجود است دولت بملحق مالی نتوانست اضافه اعتبار وزارت فرهنگ را در موقع خود بدهد باین که متضیی مالی آن هم موجود است دولت بملحق مالی نتوانست اضافه اعتبار وزارت فرهنگ را در موقع خود بدهد باین که متضیی مالی آن هم موجود است

توجهی که آقایان نمایندگان نسبت بفرهنگ دارند و نظر نظر گرفت که اضافه اعتباری بوزارت فرهنگ بدهد و در ضمن یک لایحه جدا گانه تقدیم مجلس شورای ملی میکنند این جهت بنده اضافه اعتبار وزارت فرهنگ را با بقیه یک فوریت تقدیم فرودینی گذاردم تقدیم مجلس شورای ملی میکنم و تمنی دارم که روز ترمود تصویب قرار بگیرد تا وزارت فرهنگ بتواند نسبت بتأسیس مدارس اقدام کند.

رئیس - لایحه وزارت فرهنگ قرائت میشود و فوریت آن مطرح خواهد شد (بشرح ذیل قرائت شد) مجلس شورای ملی بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستعضر است وزارت فرهنگ تکلیف است طبق قانون تعلیمات اجباری و سایر مقررات مربوط ب تربیت معلم تدریجاً تعلیمات اجباری را در مدارس مرکز و شهرستانها علمی و موجبات اشتغال دانش آموزانرا بتحصیل فراهم نماید و چون کلاسها از اول همراه افتتاح و باید مدارس از حیث اثاثیه و معارف و آموزش کار مجهز و آماده برای قبول دانشالطلبان باشد و هر گاه بانتظار تصویب بودجه کل کشور بپرداخت اضافه اعتبار وزارت فرهنگ در افتتاح مدارس و کلاسهای جدید تأخیر حاصل شود علاوه بر اتلاف وقت و هلاکت محصلین بجا شکایت و نگرانی برای اولیای دانش آموزان دو کرد و شهرستانها شهرواحتمالی تولید خواهد کرد در سالهای قبل هم همین معظورات و مشکلات موجود بوده و با توجه وعرفه آقایان محترم بودجه وزارت فرهنگ جدا گانه تصویب و اعتبارات اضافی در اختیار ادارات آموزش قرار گرفته است. اینک با جلب توجه آقایان نمایندگان محترم به مشولیت وزارت فرهنگ و لزوم افتتاح مدارس و کلاسهای جدید در همه ماده واحده زیر باین یک فوریت تقدیم و استمدای تصویب آنرا دارد.

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز

است اضافه اعتبار سال جاری وزارت فرهنگ را که مخصوص اجرای قانون تعلیمات اجباری و سایر احتیاجات آن وزارت خانه میباشد در حدود مبلغ یکصد و پنجاه و نه میلیون و هفتصد هزار ریال (۱۵۹۷۰۰۰۰۰) که ضمن صورت شماره ۳ ضمیمه لایحه بودجه کل کشور منظور و پیشنهاد شده از محل درآمدهای عمومی کشور بتدریجی که مورد مصرف بیهامیگند در اختیار آن وزارت بگذارد و وزارت فرهنگ میتواند در حدود اعتبارات مصوب سال ۱۳۲۹ و سنوات بعد که با اضافه اعتبار موضوع این ماده واحده کلاد در حدود مبلغ دوهزار و سی و یک میلیون و سیصد و چهارده هزار ریال (۲۰۲۱۳۱۴۰۰۰) میشود مصارف لازمه را انجام و بریز بودجه های تفصیلی را برای اطلاع کمیسیون بودجه ارسال دارد.

وزیر فرهنگ و زبرداری نخست وزیر

رئیس - فوریت مطرح است. آقای مشایخی مخالفت فرمائید.

مشایخی - بنده میخواهم نظر آقایان را بیک مطلب اساسی راجع با اضافه اعتباراتی که

در مجلس مطرح میشود جلب کنم (میرا شرفی شما موافقت یا مخالف؟) بنده مخالف و بعنوان مخالف با فوریت صحبت میکنم. این اضافه اعتباری که مورد تقاضای وزارت فرهنگ واقع شده در جزء سوم بودجه کل کشور قرار داده شده اساساً برای جزء اول و دوم اعتبار نیست و جزء اول و دوم بودجه ششصد میلیون تومان کسر دارد. صحیح است مدرسه میخواهم صحیح است معلم میخواهم صحیح است در هر سال مقداری شاگرد اضافه میشود ولی اگر این اضافه اعتبار را بایک فوریت میخواهم تصویب کنیم مثل اینست که یک ضربت مهلکی بر بیکر بودجه کل مملکتی زده ایم (صارمی همه را حذف کنید بنده میدانم وزارت فرهنگ اجازه بدهد بنده بآدمان اضافه اعتبار فرهنگ برای ساختمان ایشان و دبیرستان برای این که جوانها با تربیت بشوند کمال موافقت را دارم اما اصول بودجه وضع ماله مملکت را هم باید در نظر گرفت بنا بر این نمنی میکنم که آقایان بقوریت این لایحه رای ندهید تا بیاید در

کمیسیون بودجه و مورد نظر واقع شود و کمیسیون بودجه هم از یک قسمت از خرجهای غیر ضروری مملکت کسر کند. صرفه جوئی کند اعتبارش را با دار نماید و گزارش آنرا بدهد بمجلس شورای ملی (ارباب - خدا رحمتش کند بودجه را) البته این مطلب کمال ضرورت و کمال اهمیت را دارد و بایستی کمیسیون بودجه نسبت باین اضافه اعتبار برای بدهد تا اضافه اعتبار را مصرف کنند اگر محل این اعتبار معلوم نشود مثل اینست که چک بی محل کشیدید یعنی عندالقدرت و الاستطاعه بودجه کل مملکتی در جزء اول و دوم مقدار زیادی کسر دارد چه رسد بجزء سوم. - تمنا دارم آقایان موافقت فرمائید این لایحه بیاید بکمیسیون بودجه و مورد بحث واقع شود تا اعتبار آن تأمین شود.

رئیس - آقای دولت آبادی فرمائید.

دولت آبادی - بنده با این لایحه دولت موافقت مابین ترتیب که عرض میکنم مشکلات زیاد است بول هم نداریم همانطور که آقای

مشایخی گفتند هنوز بودجه عمومی این مملکت بمجلس نیامده است برای شور و تمویز. ولی بعضی مصارف فوری و فوری هست که مملکت با آن مواجه است (مشایخی - محل آن کجا است) الان بچه های شما سرگردانند محل را دولت معین کرده است و لایحه آن هم با مضای نخست وزیر و وزیر دارائی و وزیر فرهنگ رسیده است بنا بر این اعتبار آن نموده اند بنا بر این مخالفت آقایان موردی ندارد. (صحیح است)

رئیس - رای گرفته میشود بقوریت این لایحه آقایان موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه. لایحه توزیع میشود بعد مطرح خواهد شد.

(۷. تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - فعلاً جلسه را ختم میکنیم. جلسه آئیندیشبه خواهد بود (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی

رضاحکمت